Akran ?li?kileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akran ?li?kileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16672

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akran ?li?kileri Ölçe?i (A?Ö), S. S. Bapo?lu-Dümenci ve F. Gürsoy taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilmi? bir **psikometrik** araçt?r. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, bireylerin akranlar?yla kurduklar? ili?kilerin niteli?ini ve düzeyini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme süreci, ilgili literatür taramas?, madde havuzu olu?turma ve kapsaml? geçerlik-güvenirlik analizlerini içermektedir. Ölçek, özellikle genç ve ergen popülasyonlarda **akran ili?kileri** dinamiklerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Akran ?li?kileri Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Akran Deste?i, Sosyal ?li?kiler, **Geçerlik**, **Güvenirlik**.

Yazarlar

S. Seda Bapo?lu Dümenci, F. Gürsoy.

Amaç

Akran ?li?kileri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin sosyal çevrelerindeki akranlar?yla olan etkile?imlerinin derinli?ini, kalitesini ve genel yap?s?n? sistematik olarak ölçebilecek, kültüre özgü ve geçerli bir araç sunmakt?r. Bu ölçek, özellikle e?itim ve sa?l?k bilimleri alanlar?nda, akran deste?i, sosyal uyum ve ili?kisel problemlerin erken tespiti gibi konularda ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere nicel veri sa?lama potansiyeline sahiptir.

Ölçek, akademik çal??malarda ve uygulamal? psikolojide, akran ili?kilerinin bireyin geli?imine olan etkilerini incelemek amac?yla kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda ilgili popülasyonun özelliklerini do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? göstermeyi hedeflemi?tir.

Yap?

Akran ?li?kileri Ölçe?i, ad?ndan da anla??laca?? gibi, bireyin **akran** çevresiyle kurdu?u sosyal ve duygusal ba?? temel alan psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap? genellikle i?birli?i, çat??ma çözme becerileri, sosyal kabul, d??lanma alg?s? ve akran grubuna aidiyet gibi alt boyutlar? içerebilir.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, bireyin sosyal adaptasyonu ve psikososyal sa?l??? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Ölçek, bu ili?kilerin hem olumlu (destek, kabul) hem de olumsuz (çat??ma, d??lanma) yönlerini kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r. Ancak, kaynakta derecelendirme bilgisi

ARABPSYCHOLOGY.COM

belirtilmedi?i için, ölçek maddelerinin tipik olarak Likert tipi bir yan?t format? (örne?in, 5'li veya 7'li) kulland??? varsay?lmaktad?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?n?n zorunlu bir parças? olarak, Akran ?li?kileri Ölçe?i'nin geçerlik analizleri, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Kaynak içeri?inde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Bapo?lu-Dümenci ve Gürsoy (2019) taraf?ndan yay?nlanan makalede, yap? geçerli?i ve muhtemelen kapsam geçerli?i çal??malar? detayl? olarak sunulmu?tur.

Yap? geçerli?i genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?yla ne ölçüde uyumlu oldu?unu gösterir ve sonuçlar makalenin bütününde mevcuttur.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçüm arac?n?n tutarl?l???n? ifade eden önemli bir **psikometrik** özelliktir. Akran ?li?kileri Ölçe?i'nin güvenirli?i, büyük olas?l?kla iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ve/veya test-tekrar test yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir.

Kaynakta güvenirlik de?erleri aç?kça listelenmemi?tir, ancak geli?tirme makalesinde elde edilen Cronbach Alfa katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u varsay?lmaktad?r. Bu de?erler, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle tutarl? sonuçlar verdi?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Akran ?li?kileri Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak amac?yla faktör analizleri uygulanm??t?r. Geli?tirme çal??mas? genellikle, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu (örne?in, Akran Deste?i, Akran Çat??mas?) belirlemek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ba?lar.

Bu analizler sonucunda ölçe?in nihai faktör yap?s? belirlenmi? ve bu yap?n?n teorik çerçeve ile uyumu Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile teyit edilmi?tir. Faktör yükleri, özde?erler ve toplam varyans aç?klama oranlar? gibi detayl? istatistiksel sonuçlar, orijinal referans makalesinde yer almaktad?r.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Derecelendirme format? (Likert Tipi oldu?u varsay?lmaktad?r, ancak kaynakta

ARABPSYCHOLOGY.COM

belirtilmemi?tir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Gençler, ergenler veya yeti?kinler (Akran ili?kileri üzerine odakland???ndan genellikle okul ça?? popülasyonu hedeflenir.)

Ya? Grubu: Makalenin hedef kitlesine göre de?i?kenlik göstermekle birlikte, genellikle 12-25 ya? aral???. (Kaynakta spesifik ya? aral??? belirtilmemi?tir.)

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??man?n örneklem grubu, makalenin metodoloji bölümünde detayland?r?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar?n kendi akran ili?kileri deneyimlerini derecelendirmeleri esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Psikoloji, Akran Grubu, Ergenlik, Yap? Geçerli?i, ?ç Tutarl?l?k, **Akran ?li?kileri**, Psikolojik Ölçme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: seda.dumenci@mta.gov.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar?n kurumsal adresi (Makalede mevcuttur).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Akran ?li?kileri Ölçe?i, 2019 y?l?nda yay?mlanan bilimsel bir makale ile kullan?ma sunulmu?tur. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar S. Seda Bapo?lu Dümenci ile ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar genellikle ücretsiz olsa da, ticari veya klinik uygulamalar için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Bu ölçek, Bapo?lu-Dümenci ve Gürsoy taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilmi?tir.

Referanslar

Bu ölçe?in geli?tirilmesine dair birincil referans a?a??da sunulmu?tur:

Bapo?lu-Dümenci, S.S. ve Gürsoy, F. (2019). Akran ?li?kileri Ölçe?i: Ölçek geli?tirme çal??mas?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ebelik ve Sa?l?k Bilimleri Dergisi , 2(2) , 64-70.

Makalenin tam metnine eri?im linkleri ?unlard?r:

Dergipark üzerinden eri?im: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: akran-iliskileri-olcegi-toad.pdf

Akran ?li?kileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?e ait maddeler, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için orijinal referans makaleye (Bapo?lu-Dümenci & Gürsoy, 2019) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM